

Tájékoztató

A termelt és szolgáltatott vizek gázmentesítéséről

**BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
2010.**

A termelt és szolgáltatott vizek gázmentesítéséről szóló 12/1997. (VIII.29.) KHVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § (2) bekezdés kimondja, hogy a víz gáztartalom szerinti fokozata: az 1. számú melléklet szerinti vizsgálat alapján 1013 millibar nyomáson és 20 °C-on számítva: a) a 0,8 l/m³ határérték alatt „A”; b) 0,8-10 l/m³ között „B”, c) 10 l/m³ fölött „C”.

A Rendelet 2. § (4) bekezdése értelmében, a víz gáztartalom szerinti „C” fokozata esetén az MSZ-10-226. nemzeti szabvány előírásai szerinti gázmentesítő berendezés telepítéséről és üzemeltetéséről kell gondoskodni, kivéve, ha a teljes vízfelhasználás legfeljebb 5 m³/nap, vagy a kitermelt vizet szabadterén használják fel, de a biztonságtechnikai védelemről (így például fürdőmedence bevezető szakaszán) ez esetben is gondoskodni kell.

Az MSZ 10-226. nemzeti szabvány helyett, a termelt és szolgáltatott vizek gázmentesítő berendezéseinek általános műszaki követelményeiről szóló MSZ 15285 magyar nemzeti szabvány jelent meg. Az MSZ 15285 szabvány nem terjed ki a 30 °C-nál nagyobb hőmérsékletű termelt és szolgáltatott vízben lévő szénhidrogéngáz eltávolítására alkalmas berendezések műszaki követelményeire, valamint a követelmények vizsgálati módszereire.

A fentiek alapján a rendelet nem biztosít lehetőséget a gázmentesítő berendezés nélküli üzemeltetésre abban az esetben sem, ha a víz 30 °C-nál magasabb hőmérsékletű, „C” fokozatú, fedett és épületszerkezetekkel teljesen körülhatárolt a medence, illetve a napi vízfelhasználás meghaladja az 5 m³-t. Figyelemmel azonban arra a körülményre, hogy a vonatkozó szabvány a 30 °C-nál magasabb hőmérsékletű vizekre nem vonatkozik, ennek megfelelően az ilyen termelt és szolgáltatott vizek gázmentesítését egyedi műszaki megoldással kell biztosítani.

A 30 °C-nál magasabb hőmérsékletű vízben, normál környezeti nyomáson a metángáz vízben történő oldódásával nem kell számolni. A 30 °C-nál magasabb hőmérsékletű vizek esetében magas nyomáson a metán oldódik, azonban a víz kitermelése során, a felszínre kerülés közben a nyomáscsökkenéssel, a robbanásveszélyes gáz a vízből kiválik. A felszabaduló robbanásveszélyes gáz miatt a vízkezelés első lépéseként a kivált gáz leválasztását, gáztalanítást kell végrehajtani, mely gáztalanítás fizikai úton is történhet. A fizikai úton történő gáztalanítással (például: kilevegőztetéssel, kaszkádos, szórórózsás és ütközőtányéros) a robbanásveszélyes gáz jelentős része eltávolítható. A fizikai módszerek mindegyike alkalmas a meleg vízben nem oldott metán gáz eltávolítására, vagyis a fizikai módszerek gázmentesítő berendezésként is funkcionálnak.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a 30 °C-nál magasabb hőmérsékletű, „B” „C” fokozatú termelt és szolgáltatott vizek esetében a gázmentesítést fizikai úton, levegőzető kialakításával is megoldható.